

Reactieformulier

Consultatie

Indicaties van niet-naleving van de deponeringsplicht

4 augustus 2026

De consultatieperiode loopt tot en met 7 oktober 2026

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Instructies voor respondenten

Lever de consultatiereactie uiterlijk aan op **7 oktober 2026**.

Dit reactieformulier is bedoeld voor het geven van een consultatiereactie op concept NBA-handreiking 1130 Voorbeelden toepassing VGBA. Het gebruik van dit document vergemakkelijkt de verzameling en analyse van de consultatiereacties door de NBA.

Reageren kan op alle vragen of alleen op geselecteerde vragen. Om de consultatiereactie zo goed mogelijk te kunnen behandelen, vragen we het volgende:

- Geef de algemene reactie door middel van de 'drop-down' keuzemenu's.
- Geef de reden voor het antwoord bij de gedetailleerde reactie. Als je het niet eens bent met de voorstellen in de NBA-handreiking, geef dan specifieke redenen en specifieke suggesties aan voor het wijzigen van de NBA-handreiking.
- Benoem zo specifiek mogelijk waar de consultatiereactie betrekking op heeft, bijvoorbeeld door te verwijzen naar specifieke paragrafen, voorbeelden of alinea's in de NBA-handreiking.
- Vermijd het invoegen van tabellen of tekstvakken in het formulier bij het antwoorden op de consultatievragen, omdat dit de verzameling van de reacties bemoeilijkt.
- Dien de opmerkingen in met behulp van dit formulier, zonder een begeleidende brief of een samenvatting van de belangrijkste punten. Benoem in plaats daarvan eventuele belangrijke punten zoveel mogelijk in de antwoorden op de vragen.

Verstuur het reactieformulier naar: consultaties@nba.nl.

De NBA vindt het belangrijk om transparant te zijn over de reacties die zij krijgt met betrekking tot voorgestelde regelgeving en toelichtingen daarop. Daarom vragen wij om bij indiening van je reactie aan te geven of we de reactie wel of niet mogen publiceren op de website van de NBA.

Onderdeel A: Gegevens

Naam van organisatie (of persoonlijke naam als een reactie ingediend wordt op persoonlijke hoedanigheid)	Flynth Adviseurs en Accountants B.V.
Naam/namen van verantwoordelijke(n) voor deze indiening (of laat leeg als dit hetzelfde is als hierboven)	Martijn Hengeveld RA
Naam van contactpersoon voor deze reactie (of laat leeg als dit hetzelfde is als hierboven)	

Onderdeel B: Antwoorden op de consultatievragen

Voor elke vraag, begin je met een algemeen antwoord op de vraag met de keuzelijst 'Kies een item'. Geef gedetailleerde opmerkingen, indien van toepassing, daaronder bij de behorende sectie.

B1. Algemene vragen

- 1 *Kun je je vinden in de keuze om geen afzonderlijke handreiking of uiting uit te brengen, maar dit onderwerp op te nemen als hoofdstuk in de bestaande NBA-handreiking 1130 Voorbeelden toepassing VGBA?*

Algemene reactie: Ja

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

We zijn het er mee eens met de keuze voor een pragmatische implementatie zoals toegelicht in de derde bullet point van paragraaf 1.2 van het consultatiedocument.

Wel wijzen wij erop dat de rol van de accountant bij het voldoen aan de wettelijke verplichting tot tijdig, juist en volledig deponeren een breder thema is dan alleen de toepassing van de VGBA en de nadere uitwerking die de NV NOCLAR geeft aan artikel 7 van de VGBA inzake integriteit.

Wij stellen daarom voor de toelichting van hoofdstuk 8 te starten met een inleiding waarin de samenhang met de relevante wet- en regelgeving wordt geduïd, in het bijzonder de VGBA en de NV NOCLAR en, waar relevant voor de betreffende accountantsrol en opdracht, Boek 2 Titel 9 BW, Standaard 250, de Wta, het Bta en de WED. Daarnaast kan worden verduidelijkt dat accountantsorganisaties binnen hun kwaliteitsmanagementstelsel passende beleidslijnen, verantwoordelijkheden en escalatieprocedures kunnen inrichten voor de omgang met indicaties van niet-naleving van de deponeringsplicht.

- 2 *Is het duidelijk dat dit hoofdstuk gericht is op alle accountants en niet enkel op controlerend accountants?*

Algemene reactie: Gedeeltelijk duidelijk

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

Uit de context van de tekst is voldoende duidelijk dat het hoofdstuk niet enkel gericht is op controlerend accountants, maar wij missen een expliciete vermelding van het brede toepassingsgebied op alle accountants die een professionele dienst verlenen, bijvoorbeeld door een verwijzing te maken naar het toepassingsgebied van artikel 2 van NV NOCLAR. In de voorbeelden die genoemd worden ('als accountant werkzaam bij de rechtspersoon' en 'als openbaar accountant', missen wij een referentie naar de accountant die een overige opdracht uitvoert, bijvoorbeeld op gebied van bedrijfseconomisch of fiscaal advies of een accountant werkzaam bij de rechtspersoon in de interne accountantsdienst.

- 3 *Blijkt uit het hoofdstuk voldoende dat:*
- *de deponering van de jaarrekening de verantwoordelijkheid is van de rechtspersoon; en dat*
 - *het hoofdstuk gaat over wat accountants kunnen doen bij een mogelijke bedreiging van de fundamentele beginselen doordat er indicaties zijn van niet-naleving van de deponeringsplicht?*

Algemene reactie: Gedeeltelijk duidelijk

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

Het is voldoende duidelijk dat deponering van de jaarrekening niet de verantwoordelijkheid is van de accountant, hoewel in de voorbeelden van maatregelen wel is opgenomen dat de accountant betrokken kan zijn bij het herstel ('De klant herstelt de tekortkoming of laat deze door jou herstellen'). Dit punt zou verduidelijkt kunnen worden. Wij begrijpen dat het deponeren de verantwoordelijkheid is van 'de klant' maar hebben de voorkeur om in plaats hiervan 'het bestuur' te gebruiken en ook de rol van het toezichthoudend orgaan, indien aanwezig, te benoemen.

Daarnaast wordt er gesproken over bij een mogelijke bedreiging van de fundamentele beginselen doordat er indicaties zijn van niet-naleving van de deponeringsplicht. Wij adviseren te verduidelijken dat de accountant éérst feitelijk vaststelt of er voldaan is aan de deponeringsplicht en dan inzicht verwerft in de feiten, omstandigheden en oorzaken en vervolgens beoordeelt of hij betrokkenheid is bij, of in verband wordt gebracht met, niet-integer handelen van anderen, alvorens verdere stappen te ondernemen in de vorm van te treffen maatregelen. Dat verduidelijkt de volgorde van handelen.

4 *Zijn de opgenomen praktijkvoorbeelden en overwegingen voldoende bruikbaar en toepasbaar in de dagelijkse praktijk?*

Algemene reactie: Voldoende

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

De voorbeelden zijn bruikbaar en toepasbaar in de praktijk, maar de handreiking wordt ons inziens sterker als bij de voorbeelden van omstandigheden die leiden tot een bedreiging, het onderscheid dat wordt gemaakt in de varianten (de drie bullet points 'niet-deponeren, niet tijdig deponeren en onjuist of onvolledig deponeren') worden aangevuld met mogelijke oorzaken die verband houden met de klant, met de accountant zelf of met objectieve omstandigheden. Het helpt om een voorbeeld met daarin een uitzonderingssituatie te benoemen waarin er niet direct een bedreiging is van het fundamentele beginsel van integriteit, bijvoorbeeld een tijdelijke situatie van overmacht door overlijden of ontstentenis. Dat geeft structuur aan de verdere behandeling omdat de opsomming van mogelijke maatregelen dan duidelijk gericht is op het wegnemen van de oorzaken, het herstel en het voorkomen van herhaling in de toekomst.

5 *Bieden de opgenomen voorbeelden, overwegingen en maatregelen voldoende handvatten om te beoordelen of sprake is van een (mogelijke) bedreiging van de fundamentele beginselen en welke stappen accountants vervolgens kunnen nemen?*

Algemene reactie: Nee

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

Hoofdstuk 8.2 bevat een opsomming van overwegingen in de vorm van 7 vragen in bullet points, maar geeft nog onvoldoende richting aan de beoordeling en opvolging in uiteenlopende situaties. De handreiking wordt bruikbaar wanneer meer handvatten gegeven zouden worden hoe te handelen in verschillende praktijksituaties, welke escalatie-stappen passend zijn en onder welke voorwaarden eventuele externe communicatie of melding mogelijk of verplicht is, mede gelet op de geheimhoudingsplicht. Voorbeelden kunnen dit ondersteunen, zoals bewust niet-deponeren bij dreigende discontinuïteit, het ontbreken van de controleverklaring bij de gedeponeerde jaarrekening en structureel niet-deponeren met een beroep op privacyoverwegingen.

Afsluitend stellen wij de volgende tekstuele aanpassingen voor. Deze zijn in onderstaande tekst met rood aangegeven:

Wat leg je vast? (stap 3)

Je legt vast welke omstandigheid of omstandigheden een bedreiging vormen en waarom (par 4.2). Leg daarnaast vast welke maatregelen je hebt genomen en **of** je hebt geconcludeerd dat **door het nemen van passende maatregelen de bedreigingen in voldoende mate zijn gemitigeerd indien dit mogelijk is, waarbij de stappen uit de NV NOCLAR zijn gevolgd en het maatschappelijk belang is gediend met alternatieve informatie, bijvoorbeeld door een bestuursmededeling (2:362 lid 6BW).**

Een toelichting over de vastlegging kun je vinden in paragraaf 1.2 Stappenplan toetsingskader VGBA uit Hoofdstuk 1 Inleiding.

2 Toevoeging van Hoofdstuk 8*

8. Niet-naleving van de deponeringsplicht

Een rechtspersoon is wettelijk verplicht om een jaarrekening bij het handelsregister te deponeren. **De accountant stelt vast of een rechtspersoon de jaarrekening niet, niet tijdig en/of onjuist of onvolledig deponeert.** Dat kan als accountant werkzaam binnen de rechtspersoon, maar ook als openbaar accountant. Het niet-naleven van de deponeringsplicht door een rechtspersoon kan leiden tot een bedreiging van de fundamentele beginselen. Wat zijn voorbeelden van mogelijke bedreigingen en wat kun je dan doen? Daarvoor gebruiken we het stappenplan uit hoofdstuk 1.

Wat is (niet-naleven van) de deponeringsplicht?

De deponeringsplicht is vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek, Boek 2 Titel 9. Een rechtspersoon is wettelijk verplicht om een jaarrekening inclusief overige gegevens te deponeren bij het handelsregister. De wettelijke verplichting zorgt ervoor dat financiële informatie beschikbaar is voor iedereen die daarin geïnteresseerd is. Dit is bijvoorbeeld in het bijzonder van belang in het geval er sprake is van mogelijke discontinuïteit. Uit onderzoek³ blijkt dat 88 procent van de wettelijk controleplichtige organisaties voor het boekjaar voorafgaand aan het faillissement geen jaarrekening of 403-verklaring binnen de wettelijke termijn heeft gedeponerd.

Let op: vanaf boekjaar 2025 zijn alle Nederlandse rechtspersonen met economische activiteiten verplicht hun jaarrekening elektronisch te deponeren bij de Kamer van Koophandel.

Bij het niet-naleven van de deponeringsplicht kan onderscheid worden gemaakt tussen een aantal varianten:

- niet-deponeren;
- niet tijdig deponeren;
- onjuist of onvolledig deponeren.

Het bestuur van de rechtspersoon is verantwoordelijk voor tijdige en juiste deponering van de publicatiejaarrekening. Als accountant kun je op verschillende manieren betrokken zijn bij deponering. Je kan bijvoorbeeld als accountant werkzaam bij de rechtspersoon direct betrokken zijn bij de deponering. Als openbaar accountant kan je bijvoorbeeld met de klant afspreken dat jij ondersteunt bij deponering door het opstellen van de publicatiejaarrekening. Als controlerend accountant geef je de rechtspersoon toestemming om de afgegeven controleverklaring bij de publicatiejaarrekening te voegen zodat de rechtspersoon deze kan deponeren.

8.1 Herken omstandigheden die kunnen leiden tot een bedreiging (stap 1)

Bij stap 1 gaat het erom dat je situaties herkent **waarin er een mogelijke bedreiging is** om je te houden aan de fundamentele beginselen. Zo kan de niet-naleving van de deponeringsplicht bijvoorbeeld leiden tot een bedreiging van integriteit of professionaliteit door belangenbehartiging of vertrouwdsheid, maar bijvoorbeeld ook tot een bedreiging van vakbekwaamheid en zorgvuldigheid.

Voorbeelden van omstandigheden die leiden tot een bedreiging:

- De klant deponeert de jaarrekening met een onjuiste of incomplete controleverklaring.
- Bij de cliëntacceptatie ontdek je dat de potentiële klant in de afgelopen jaren geen jaarrekening heeft gedeponerd, terwijl deze daartoe wel verplicht is. De potentiële klant geeft aan dat zij de enige stakeholder is en dat het dus niet zo belangrijk is.
- De klant wil wettelijk vereiste gegevens weglaten vanuit concurrentieoverwegingen.
- Je bent controller bij een organisatie en de directeur-grotaandeelhouder wil gegevens die niet wettelijk vereist zijn, maar wel bijdragen aan het benodigde inzicht door gebruikers weglaten bij deponering.
- Je hebt in een brief opgenomen dat jouw kantoor de jaarrekening elektronisch deponeert bij de Kamer van Koophandel. De klant levert de gegevens te laat aan waardoor jij niet tijdig kan deponeren. Of door drukte ben je zelf te laat met elektronisch deponeren.
- Je stelt de jaarrekening samen van een klant en jouw kantoor verzorgt de deponering van de publicatiestukken. Je merkt **niet** op dat er verschillen zijn tussen de samengestelde jaarrekening en de gedeponerde jaarrekening.

8.2 Beoordeel de omstandigheden: is sprake van een bedreiging? (vervolgstap 1)

Het beoordelen van de aard van de omstandigheden en de samenhang daarvan helpt je om de aanwezigheid van een bedreiging in te schatten. Deze beoordeling is ook relevant voor de inschatting van toereikende maatregelen (zie stap 2)

Denk hierbij aan het volgende:

- Welke argumenten heeft het bestuur voor de (mogelijke) niet-naleving van de deponeringsplicht (is de niet-naleving bewust of onbewust, incidenteel of structureel)?
- Wat is de houding van de rechtspersoon ten aanzien van andere wet- en regelgeving (tone-at-the top)? Welke gevolgen kan deze houding hebben op je werkzaamheden? Bijvoorbeeld op de risico inschatting van de controle of het krijgen van toereikende informatie van het management bij het samenstellen van de jaarrekening.
- Welke stakeholders zijn er en wat is hun belang?
- Wat is de rolverdeling bij deponering en is afgesproken dat je de klant ondersteunt bij deponering?

Zijn de verantwoordelijkheden van jou en de rechtspersoon duidelijk afgesproken en vastgelegd?

- Welke communicatie heeft plaatsgevonden over de deponeringstermijnen?
- Welke relevante voorschriften of procedures zijn er in je organisatie die je kan volgen?
- Welke consequenties voor de rechtspersoon, zoals claims en sancties, kunnen verwacht worden als gevolg van het niet-naleven?

Je stelt je actief, kritisch en alert op en gaat zo nodig op zoek naar meer informatie. Eventueel vraag je de klant juridisch advies in te winnen als er onduidelijkheid is over de niet-naleving of over de consequenties daarvan. Kijk naar de situatie zoals een 'objectieve, redelijke en geïnformeerde derde' ernaar zou kijken. Zou deze vinden dat sprake is van een **risico in schijn of wezen** om je te houden aan de fundamentele beginselen? Dan is sprake van een bedreiging. Het kan je helpen om hierover met anderen te spreken, Koninklijke NBA zoals een collega, een leidinggevende of een andere accountant. Zien zij de situatie ook als een bedreiging? Of niet? En waarom? Ook kun je het 'moreel besluitvormingsmodel' (bijlage 1) en het 'moreel intervisiemodel' (bijlage 2) gebruiken. Je gaat ook na of sprake is van een situatie uit artikel 7 van de VGBA:

- Is sprake van niet-integer handelen door een ander?
- Ben je hierbij betrokken of word je hiermee in verband gebracht?
- Of vermoed je dat een ander je hierbij wil betrekken?

Als sprake is van een situatie uit artikel 7 van de VGBA is altijd sprake van een bedreiging waarbij je maatregelen moet nemen. Dat is in artikel 7 van de VGBA zo bepaald. Voor meer uitleg verwijzen wij naar hoofdstuk 7 Betrokkenheid bij het niet-integer handelen door anderen en de artikelsgewijze toelichting op artikel 7 van de VGBA.

8.3 Zijn toereikende maatregelen mogelijk? (stap 2)

Bij een bedreiging moet je toereikende maatregelen nemen. Een maatregel is toereikend als die ertoe leidt dat je je houdt aan de fundamentele beginselen. Je moet dit ook zo snel mogelijk doen. Eén maatregel kan mogelijk niet genoeg zijn en dan zijn meerdere maatregelen nodig. Kijk naar de situatie zoals een 'objectieve, redelijke en geïnformeerde derde' dat zou doen.

Voorbeelden van maatregelen zijn:

- Je bespreekt met de klant verplichtingen en eventuele tekortkomingen en evalueert de reactie van de klant hierop.
- Je wijst het bestuur en eventueel het governance-orgaan actief op de gevolgen van niet-deponeren.
- Je kunt dit vastleggen in het accountantsverslag of een andere schriftelijke vastlegging.
- Je informeert de klant (tijdig) over de wettelijke termijnen en vereisten.
- De klant herstelt de tekortkoming of laat deze door jou herstellen.
- Je betreft de niet-naleving bij de cliënt/opdrachtacceptatie en -continuatie (zie hoofdstuk 1.A Aanvaarding en continuering - van een klant of een dienstverband).
- Je betreft de niet-naleving op eventuele gevolgen voor je werkzaamheden. Bijvoorbeeld een aanpassing van de risico-inschatting van de controle.
- Je legt de rolverdeling tussen jou en de klant expliciet vast, inclusief de verantwoordelijkheid van de klant voor tijdige aanlevering en deponering.
- Je beoordeelt aan de hand van de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de NV NOCLAR, of externe melding verplicht of toegestaan is. Daarbij stel je de wettelijke of beroepsrechtelijke grondslag, de bevoegde instantie, de proportionaliteit van de melding en de gevolgen voor de geheimhoudingsplicht vast en leg je deze beoordeling vast.

Wat als geen toereikende maatregelen mogelijk zijn?

Is het niet mogelijk om toereikende maatregelen te nemen? Dan weiger of beëindig je de professionele dienst. In het uiterste geval beëindig je zelfs de relatie met de klant of met de eigen organisatie. Het is belangrijk om een zorgvuldige belangenafweging te maken waarbij de uitkomst per situatie zal verschillen.